www.attalmat.com

अट्टलमत

RNI.No. MAHMAR/2007/21199 Postal Regd. No : H2/RNP/AGD/283/2022-23

■ वर्ष –१९, अंक–६ ■ छत्रपती संभाजीनगर, सोमवार, दि. १३ ऑक्टोबर २०२५ ■ किंमत २ रूपये, पाने –४

शहरात व 'एमआयडीसी'त कचऱ्याचे साम्राज्य

दिनेश परदेशी
(अट्टल मत प्रतिनिधी)

स्थानिक औद्योगिक वसाहतीत सध्या कचऱ्याचा ढिगारे वाढत असून नागरिक आणि कामगार प्रचंड त्रास सहन करत आहेत. औद्योगिक व कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन न झाल्यामुळे सार्वजनिक आरोग्य धोक्यात आले आहे. तसेच घंटागाडी वेळेवर येत नसल्याने नागरिकांना विविध समस्यांना सामोरे जावे लागत असल्याच्या तक्रारी नागरिकांनी अट्टलम कडे व्यक्त केल्या. परिसरात दुर्गंधी, डासांचा उपद्रव, व प्रादुर्भावजन्य आजारांचे प्रमाण वाढत आहे.

या परिस्थितीला एमआयडीसी, सिडको आणि स्थानिक ग्रामपंचायत प्रशासन जबाबदार आहेत, कारण त्यांनी वेळोवेळी तक्रारी असूनही कोणतीही ठोस उपाययोजना केलेली नाही. कचऱ्याची उचल, विल्हेवाट आणि पुनर्वापरासाठी आवश्यक यंत्रणा असताना देखील त्याचा वापर होत नाही, हे दुर्दैवी आहे. स्थानिक रहिवाशांनी आणि पर्यावरण प्रेमींनी या समस्येकडे गांभीर्याने लक्ष देत तातडीने कारवाईची मागणी केली आहे. प्रशासनाने त्वरीत जागे होऊन शाश्वत कचरा व्यवस्थापन प्रणाली राबवणे आवश्यक आहे, अन्यथा लोक आंदोलनाच्या पवित्र्यात आहेत.

गोमातेच्या जीवितालाही धोका निर्माण होत आहे

छत्रपती संभाजीनगर शहरात व वाळूज महानगर, एमआयडीसी भागात कचऱ्याने जागोजागी दहशत माजवली आहे. जिकडे पाहावे तिकडे कचरा कचरा अन् कचराच दिसत आहे. परिणामी जनावरांचे जीवन ही संकटात आले आहे. तीसगाव चौफुली ते एनआरबी कंपनीकडे जाणाऱ्या रस्त्याच्या दुतर्फा घाणीचे साम्राज्य पसरले आहे. यात गोमातेच्या जीवितालाही धोका निर्माण होत आहे. जिकडे पाहाल तिकडे प्लास्टीकचा कचरा दिसत आहे. गोमातेच्या पोटात प्लास्टीक जावून तिच्या आरोग्याशी खेळण्याचा प्रकार प्रशासन करीत आहे. लवकरात लवकर कचऱ्याची विल्हेवाट लावली पाहिजे.

जनसेवा फाउंडेशन व विश्व हिंदू परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने १२ ऑक्टोंबर रोजी वाळूज शहरात भव्य स्वच्छता अभियान संपन्न

दीपावलीपूर्वी वाळूज शहर स्वच्छ न केल्यास अधिकाऱ्याच्या दालनात कचरा टाकू - प्रा. सोनवणे

छत्रपती संभाजीनगर
(अट्टल मत प्रतिनिधी)

जनसेवा फाउंडेशन व विश्व हिंदू परिषद यांच्या संयुक्त विद्यमाने १२ ऑक्टोंबर रोजी शहरात भव्य स्वच्छता अभियान राबविण्यात आले. आगामी दिपावली सणाच्या पार्श्वभूमीवर शहर स्वच्छ, सुंदर आणि कचरा–मुक्त ठेवण्याचा संकल्प या उपक्रमाद्वारे करण्यात आला. या अभियानात स्वयंसेवकांनी रस्त्याच्या कडेला पडलेला कचरा, प्लास्टिक व इतर कचऱ्याचे ढिगारे हटवून परिसर स्वच्छ केला. नागरिकांमध्ये स्वच्छतेबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठी विविध फलक, घोषवाक्ये आणि जनजागृती रॅलीचे आयोजनही करण्यात आले.

या प्रसंगी प्रा. सोनवणे म्हणाले, दिपावलीच्या आगोदर शहरातील सर्व रस्त्यांच्या कडेला पडलेले कचऱ्याचे ढिग तात्काळ हटविण्यात यावेत. अन्यथा आम्ही संबंधित कार्यालयासमोर जनआक्रोश आंदोलन करण्यास बाध्य होऊ.ङ्कतला पाहिजे. आपल्या परिसरातील कचरा वेळोवेळी टाकून स्वच्छता राखल्यासच आपण स्वच्छ आणि निरोगी शहर घडवू शकतो. या उपक्रमात मोठ्या संख्येने कार्यकर्ते, नागरिक आणि विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. तिसगाव चौफुली ते एनआरबी कंपनी या रस्त्यावर घाणीचे साम्राज्य पसरले असून रहिवाशांनी या रस्त्यावर घरे बांधलेली

आहेत. घाणीचा त्रास सर्व कचरा ओढून त्यांच्या रहिवाशी भागात येतो तसेच मोठ्या प्रमाणावर दुर्गंधी पसरलेली असते यामुळे लहान मुले वयोवृद्धांच्या आरोग्यास धोका निर्माण झाला आहे खिडकी उघडताच प्रचंड वास येतो जेवणही गळ्याखाली जात नाही या त्रासापासून मुक्त करावे अशी मागणी नागरिकांनी केली आहे. प्रशासन नुसते बघण्या पुरते राहिले आहे की काय कारवाई करा अन्यथा लवकरच तुमच्या धान्नांत कचरा टाकण्यात येईल असे प्रा सोनवणे यांनी सांगितले. जनसेवा फाउंडेशन व विश्व हिंदू परिषद बजाजनगर यांच्या संयुक्त विद्यमाने मंदिर व बजाजनगर स्वच्छता अभियानात गरुड झेप अकॅडमीचे विद्यार्थी , मंदिर समितीचे सदस्य व जनसेवा फाऊंडेशन चे पदाधिकारी व परिसरातील नागरिक व विविध राजकीय पक्षाचे पदाधिकारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

बीडमध्ये संतापजनक घटना! 'लक्ष्मी देवी' मूर्तीची विटंबना; दगडाने मूर्तीची तोडफोड, अज्ञात आरोपी मोकाट!

बीड (अट्टल मत प्रतिनिधी)

शहराला हादरवून सोडणारी एक अत्यंत गंभीर आणि संतापजनक घटना १२ ऑक्टोबर रोजी रविवारी सकाळी उघडकीस आली आहे. शहरातील प्रसिद्ध कंकालेश्वर मंदिराच्या मागील बाजूस, सर्वे नंबर ९० मध्ये असलेले जागृत देवस्थान श्री लक्ष्मी आई मंदिरात पहाटे ६ वाजण्याच्या सुमारास समाजकंटकांनी मंदिराची व मूर्तीची तोडफोड करण्याचा घृणास्पद प्रयत्न केला.

या पवित्र स्थळाला गेल्या काही काळात वारंवार लक्ष्य केले जात आहे. यापूर्वी अशा प्रकारची विटंबना दोन ते तीन वेळा घडली असून, वारंवार तक्रारी दाखल करूनही हा प्रकार थांबत नसल्याने आता समस्त हिंदू धर्मीयांमध्ये तीव्र संतापाचे आणि असंतोषाचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

नेमके काय घडले?

लक्ष्मी आई देवस्थानात दरवर्षी मोठ्या प्रमाणात जत्रा भरते आणि दररोज सकाळी भक्त दर्शनासाठी येतात. आज सकाळी नितीन रमेश कांबळे हे दर्शनासाठी जात असताना त्यांना हा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला. अज्ञात समाजकंटकांनी दगडांचा वापर करून देवीच्या मूर्तीची जाणीवपूर्वक तोडफफोड करण्याचा प्रयत्न केल्याचे उघड झाले. या हल्ल्यात देवीच्या मूर्तीचे तसेच मंदिराचेही मोठे नुकसान झाले आहे. या वारंवार घडणाऱ्या घटनांमुळे समाजाच्या भावना तीव्रतेने दुखावल्या गेल्या आहेत. बीड शहरातील महत्त्वाचे धार्मिक स्थळ वारंवार लक्ष्य होत असतानाही, यावर कायमस्वरूपी उपाययोजना न केल्याबद्दल प्रशासनाच्या दुर्लक्षाबद्दल आता गंभीर प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे.

पोलीस आणि राजकीय नेत्यांची तातडीची भूमिका

घटनेची माहिती मिळताच पोलिसांनी तातडीने घटनास्थळी धाव घेतली. त्यांनी तात्काळ मंदिराच्या ठिकाणी पंचनामा करण्याची प्रक्रिया पूर्ण केली आहे. या दरम्यान, समाजाने आणि विविध संघटनांनी या घटनेचा जाहीर निषेध केला. सकल हिंदू सेनेसह विविध हिंदू संघटनांच्या वतीने जाहीर निषेध करत, आरोपीला तात्काळ पकडून कठोर कारवाई करून शिक्षा देण्यात यावी, अशी मागणी करण्यात आली.

समाजाच्या भावना दुखावल्याची घटना असल्याने सर्व समाज एकत्र आला. या घटनेची माहिती मिळताच, राष्ट्रवादीचे डॉ. योगेश भैया क्षीरसागर यांनी तातडीने घटनास्थळी भेट दिली. त्यांनी पोलीस प्रशासनाला आरोपीला ताबडतोब अटक करून शिक्षा द्यावी असे आदेश दिले.

यावेळी संतोष अण्णा पाबळे, पिंटू भाऊ पवार, राणा चव्हाण, शिवसेना चे जिल्हा उपप्रमुख मामा जाधव, दत्ता गुणवंत, सुनील कांबळे, रंजीत घेणे, पुजारी योगीराज कांबळे तसेच इतर समाज बांधव व हिंदू बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

पोलिसांनी तातडीने तक्रार नोंदवून घेतली असून, अज्ञात आरोपींचा शोध घेण्यासाठी परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज तपासले जात आहेत. मात्र, अद्याप कोणत्याही आरोपीला पकडण्यात यश आलेले नाही आणि पुढील कारवाई अजूनही सुरूच आहे. भाविकांच्या तीव्र भावना लक्षात घेता, प्रशासनाने या गंभीर प्रकरणात तात्काळ आणि कठोर पाऊले उचलणे अपेक्षित आहे. या घटनेमुळे बीड शहरात तणावाचे वातावरण असून, पोलीस प्रशासन या वारंवार घडणाऱ्या प्रकारांना कसा आळा घालते आणि आरोपींवर कठोर कारवाई कधी करते, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

चीनच्या सीमेसंदर्भात नेहमीच आम्ही दक्ष : लष्करप्रमुख अनिल चौहान

देहरादून– उत्तराखंडची सीमा जरी सध्या शांत असली, तरी चीनच्या सीमेसंदर्भात सतर्क राहणे अत्यंत आवश्यक आहे', असे चीफ ऑफ डिफफेन्स स्टाफ (सीडीएस) जनरल अनिल चौहान यांनी देहरादूनमध्ये आयोजित रॅलीमध्ये सांगितले.

उत्तराखंड राज्याची चीनसोबत सुमारे ३५० किलो मीटर आणि नेपाळसोबत २७५ किलोमीटर लांब सीमा आहे. त्यामुळे हे राज्य सुरक्षेच्या दृष्टीने अतिसंवेदनशील आणि रणनीतीच्या दृष्टिकोनातून अत्यंत महत्त्वाचे मानले जाते. यावेळी चौहान म्हणाले की, भारत आणि चीनमधील काही सीमावर्ती भागांबाबत अजूनही मतभेद आहेत आणि उत्तराखंडमधील बाड़ाहोती परिसरात पूर्वी अशा घटना घडलेल्या आहेत. त्यामुळे सीमांची निगराणी आणि सतर्कतेबाबत कधीही हलगर्जीपणा होऊ नये.चौहान म्हणाले की, उत्तराखंडचा इतिहास अत्यंत गौरवशाली राहिलेला आहे.

येथील नागरिकांनी देशाच्या सीमांच्या रक्षणासाठी सदैव योगदान दिलं आहे. चौहान यांनी सीमावर्ती भागांतील नागरिकांना देशाच्या सुरक्षेमध्ये सक्रिय सहभाग घेण्याचे आवाहन केले आहे. त्यांनी सांगितलं की, सीमेची सुरक्षा ही केवळ सैन्याची जबाबदारी नाही, तर स्थानिक नागरिकांची सतर्कताही तितकीच महत्त्वाची आहे. सीमावर्ती भागांमध्ये राहणाऱ्या नागरिकांना विशेषतः माजी सैनिकांना 'डोळे' असे संबोधित करत त्यांनी म्हटले की, 'जर हे लोक सतर्क राहिले, तर आपली सीमा अधिक मजबूत होईल.' जनरल चौहान यांनी सांगितले की, सिक्कीम, अरुणाचल प्रदेश आणि लडाखमध्ये ज्या प्रकारे सहकारी संस्थांमार्फत सैन्याला अन्नधान्य पुरवलं जाते, तशीच एक व्यवस्था आता उत्तराखंडमध्येही लागू करण्यात येईल.

संपादकीय

‘म्हातारपण हे पुन्हा आलेलं बालपणच असत’

ट्रम्प यांचं एकूणच वागणं, त्यांच्या बदलत्या भूमिका, अस्थानी बोलणं, अविचारी प्रतिक्रिया देणं, असंबंध मतप्रदर्शन करणं – हे सगळंच अस्थिर किंवा कमकुवत मानसिक स्थितीच्या लक्षणांत मोडतं, असं मानसशास्त्रज्ञांचं म्हणणं आहे. मनोविकार तज्ज्ञांमध्येही यावर जाहीर चर्चा झाल्या आहेत. खुद्द अमेरिकेतल्या वृत्तपत्रांनी त्यावर लेख प्रसिद्ध केले आहेत. ’मानवी वर्तनात संशयास्पद; पण व्यावसायिक निर्णय आणि नफा कमवण्यात मात्र तरबेज’ असं त्यांचं वर्णन केलं जातं आहे. कशाचाही धरबंद नसलेला, सभ्यतेचे सारे संकेत ज्याने गुंडाळून ठेवले आहेत, असा राष्ट्राध्यक्ष निवडल्याने अमेरिकेतील जनताही पस्तावते आहे. आपली नापसंती दर्शवण्यासाठी तिथल्या जनतेने रस्त्यावर उतरून तीव्र निदर्शनंही केली आहेत. पण, तरीही ना ट्रम्प यांच्यावर त्याचा काही परिणाम होत, ना त्यांनी निवडलेलं प्रशासन त्यातून काही धडा घेत. वयाच्या ७९ व्या वर्षी जेव्हा एखादी व्यक्ती अशी वागते, तेव्हा त्याचं विश्लेषण तरी कसं करणार? ’म्हातारपण हे पुन्हा आलेलं बालपणच असतं’ असं जे गमतीने म्हटलं जातं, ते ट्रम्प यांच्याबाबतीत तंतोतंत खरं आहे, असं म्हणावं का? नोबेल न मिळाल्याने काल त्यांनी जी आदळआपट केली, ती लहान मुलाचा हट्ट पूर्ण न झाल्यानंतर मूल जसं आदळआपट करतं त्याच प्रकारची होती!

आपल्या यावेळच्या नऊ महिन्यांच्या कारकीर्दीत आतापावेतो आठ युद्ध रोखल्याचा ट्रम्प यांचा दावा आहे. त्यात अर्थातच भारत–पाकिस्तान युद्धाचाही समावेश असून त्याला भारताने आतापर्यंत पुसटसाही दुजोरा दिलेला नाही, हे महत्त्वाचं आहे. रशिया – युक्रेनमधील संघर्षात ट्रम्प यांची भूमिका सुरुवातीला रशियाच्या बाजूची होती. युक्रेनचे राष्ट्राध्यक्ष झेलेन्स्की यांची समोरासमोर खिल्ली उडवण्यापर्यंत त्यांची मजल गेली होती. रशिया आपल्या बाजूने उभी राहील, तर जग जिंकलं. मग आणखी कोणाच्या दाढीला हात लावण्याची गरजच नाही, असा त्यांचा (गैर) समज होता. त्यासाठी त्यांनी भारताला रशियाकडून कच्चं तेल खरेदी करण्याची, ते शुद्ध करून पुन्हा युरोपलाच विकण्याची गळही घातली होती. पण, दरम्यानच्या काळात रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष व्लादीमिर पुतीन हे आपल्या हाती लागत नाहीत, हे लक्षात आल्यानंतर त्यांचा सहानुभूतीचा काटा अचानक युक्रेनकडे वळला. भारत– पाकिस्तान संघर्षावेळी त्यांनी आधी पाकिस्तानला खिशात टाकलं आणि नंतर त्याचा भारतावर दबाव टाकायला सुरुवात केली. ट्रम्प यांची व्यक्तिगत महत्त्वाकांक्षेपोटी चाललेली ही बालीश धडपड पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी ओळखली आणि ट्रम्प यांच्या या प्रयत्नांना शून्य प्रतिसाद दिला.

परिणामी, त्यांनी भारतावर एकापेक्षा एक अतिरिक्त कर लादून भारताला जेरीस आणण्याचा प्रयत्न केला. जे भारताबाबत; तेच त्यांनी जगातील अन्यही अनेक देशांबरोबर केलं. पण, त्यातल्या कोणीही ट्रम्प यांना ’नोबेल’साठी समर्थनाची भीक घातली नाही. नोबेल पारितोषिक निवड समिती जिथून पारितोषिकाचा निर्णय घेते, त्या नॉर्वेवरही त्यांनी असाच दबाव टाकला. नॉर्वेचे अर्थमंत्री जेम्स स्टोनबर्ग यांना त्यांनी थेट फोन केला आणि ’नोबेल’ची सांगड नॉर्वेवरील अतिरिक्त करांशी असल्याची थेट धमकी दिली! आपल्या बक्षिसासाठी नॉर्वेवरील करांची सौदेबाजी करण्याचा हा प्रकार सर्वाधिक अश्लाघ्य म्हणावा लागेल. इतिहासात त्याची कायम नोंद राहील.

ट्रम्प यांच्या या प्रयत्नांची आंतरराष्ट्रीय मुत्सद्दी आणि धोरणकर्त्यांमध्ये गेले काही महिने यथेच्छ खिल्ली उडवली जाते आहे. राष्ट्रप्रमुखांच्या आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये सकाळी न्याहारीच्या टेबलावरही हाच चेष्टेचा विषय चघळला जातो आहे. पण ट्रम्प आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांना त्याचं सोयरसुतक नाही. अमेरिकेची आपण किती अप्रतिष्ठा करतो आहोत, हे त्यांच्या गांवीही नाही. नोबेल पारितोषिक समितीवर ट्रम्प यांच्या पारितोषिकासाठी किती दबाव असेल, याची कल्पना आपण या साऱ्या प्रकारावरून करू शकतो. पण, ती समितीही चांगलीच जांबाज निघाली. त्यांनी हे सारे दबाव उधळून लावले. ’नोबेल पारितोषिकासाठी नामांकन दाखल करण्याच्या मुदतीत ट्रम्प यांचं नामांकन आलं नाही’ एवढं साधं तांत्रिक कारण सांगून त्यांनी ट्रम्प पारितोषिकाच्या स्पर्धेत नव्हते; त्यामुळे त्यांचा विचार करायचा प्रश्नच आला नाही, हे अगदी सहजपणे सांगून टाकलं! ’इच्छा असेल, तर पुढील वर्षी वेळेत नामांकन दाखल करायला हरकत नाही.

तेव्हा त्यांचा विचार होऊ शकेल’ हेही पुढे जोडलं आणि आपल्या बाजूने सगळ्या प्रकरणावर पडदा टाकला. यापूर्वी बराक ओबामांना ते अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष असतानाच हे पारितोषिक दिलं गेल्याने ते ट्रम्प यांना कसंही करून हवंच आहे. एवढ्या मोठ्या, सर्वोच्च पारितोषिकासाठी ते कितीही लहान व्हायला तयार आहेत! मुद्दा ट्रम्प यांनी गेल्या चार – सहा महिन्यांत काय केलं, हा नाहीच आहे. नोबेल पारितोषिक असं ’झट मंगनी पट शादी’ पद्धतीने दिलंच जात नाही. तुमची विचारसरणी, त्या विचारसरणीशी एकनिष्ठ राहून तुम्ही केलेला संघर्ष, जागतिक शांततेसाठी तुमचं योगदान – हे सारं तिथे मोजलं जातं. ट्रम्प यांना याची जाण नाही, की समज नाही, माहीत नाही. आपण अमेरिकेचे अध्यक्ष आहोत, म्हणजे जगात सर्वशक्तिमान आहोत. आपण जे म्हणू, तेच होईल हा त्यांचा गैरसमज नोबेल समितीने शांतपणे खोटा ठरवला, याबद्दल आधी नोबेल समितीचंच अभिनंदन केलं पाहिजे. मग जिला ते दिलं गेलं, त्या व्हेनेझुएलाच्या विरोधी पक्षनेत्या मारिया कोरीना मचाडो यांचं…!

वृद्धांचा सन्मान आणि सुरक्षितता

माध्यमांनी वृद्धांचे सकारात्मक योगदान आणि त्यांचे अनुभव प्रदर्शित करून समाजातील वृद्धांविषयीचे नकारात्मक पूर्वग्रह तोडण्याचे काम केले पाहिजे; शाळांमध्ये वृद्ध सन्मान किंवा अनुभव–विनिमय कार्यक्रम राबवून तरुण पिढीमध्ये वृद्धांविषयी आदर आणि जबाबदारीची भावना रुजवावी लागेल तसेच स्थानिक समाजस्तरावर स्वयंसेवी उपक्रम, स्थानिक क्लब व सांस्कृतिक संस्थांद्वारे वृद्धांना सक्रियपणे सहभागी करून घेण्याचे कार्यक्रम राबविले, तर वृद्धांचा सामाजिक सहभाग आणि आत्मसन्मान वाढेल, ज्यामुळे शोषणासाठी सामाजिक जागा कमी होतील.

भारताच्या सामाजिक आणि सांस्कृतिक परंपरेत वृद्धांना आदर, संरक्षण आणि कुटुंबीय जबाबदारीचे स्थान दिले गेले आहे; परंतु अलीकडील राष्ट्रीय गुन्हे नोंदणी संचालनालयाच्या (एनसीआरबी–२०२३) अहवालातील आकडेवारीने आणि त्यावर आधारित विविध माध्यमांच्या अभ्यासाने दर्शविले आहे की वृद्धांविरुद्ध होणाऱ्या अत्याचारांचे स्वरूप, प्रमाण आणि प्रसार यामध्ये लक्षणीय बदल होत आहेत. हे बदल फक्त वैयक्तिक पातळीवरील गुन्हेगिरीचे स्वरूप नाहीत, तर त्या समाजाच्या कुटुंबसंरचना, आर्थिक व्यवस्था, तंत्रज्ञानवापर आणि प्रशासनाच्या प्रतिसादाचे प्रतिबिंब आहेत. २०२३ मध्ये देशात वृद्धांविरुद्ध नोंदवलेल्या गुन्हे प्रकरणांची एकूण संख्या २७,८८६ इतकी नोंदली गेली आहे, जी २०२२ मधील वृद्धांविरुद्ध नोंदवलेल्या २८,५४५ गुन्हे प्रकरणांपेक्षा किंचित घट दर्शवते; मात्र हा सांख्यिकीय आकडा स्वतःमध्ये धोका कमी झाल्याचे दर्शवितो असे मानण्यासारखे नाही तर खरं चित्र खोल आणि मिश्र आहे कारण घट असलेल्या काही घटकांच्या पलीकडे गंभीर गुन्ह्यांचे प्रमाण, राज्यनिहाय भिन्नता आणि डिजिटल व आर्थिक फसवणुकीत वाढ अशा धोकादायक प्रवृत्त्या दिसून येत आहेत. या आकडेवारीच्या प्राथमिक विश्लेषणात दिसते की, वृद्धांविरुद्ध नोंदलेल्या गुन्ह्यांमध्ये सर्वाधिक प्रमाण ‘साधे दुखापत’ किंवा शारीरिक अत्याचारांचे आहे, परंतु त्याचवेळी चोरी, ठगी/बनावट/फसवणूक आणि आर्थिक शोषण या आर्थिक स्वरूपाच्या गुन्ह्यांनी मोठ्या प्रमाणावर वृद्धांना लक्ष्य केले आहे, हे विशेषतः महत्त्वाचे आहे. कारण आर्थिक शोषण हे वृद्धांची आत्मनिर्भरता आणि मानसिक स्वास्थ्य यांना परावृत्त करते व सामाजिक पुनर्वसन ही कठीण करते.

राज्यस्तरावरचे विश्लेषण असे दर्शवते की काही राज्ये आणि महानगर वारंवार उच्च नोंदीसह समोर येत आहेत; एनसीआरबी–आधारित २०२३ आकडेवारीनुसार मध्य प्रदेशमध्ये ५,७३८ प्रकरणे नोंदली गेली आणि महाराष्ट्रात ५,११५ प्रकरणे नोंदली गेली, तर तामिळनाडू व कर्नाटकसह इतर काही राज्यांतही वृद्धांविरुद्ध प्रकरणांचे प्रमाण उच्च राहिले आहे. यामुळे ह्या प्रदेशांतील स्थानिक सामाजिक रचना, कुटुंबीय संघर्ष, आर्थिक असमानता आणि पोलीस व प्रशासनाच्या प्रतिसादातील फरक या सर्वांचा सखोल अभ्यास आवश्यक होतो. महानगरांमध्येही वृद्धांविरुद्धचे गुन्हे महत्त्वाचे आहेत; दिल्ली, बंगळूरु आणि मुंबई यांसारख्या शहरांमध्ये वृद्धांविरुद्ध नोंदवलेली प्रकरणे वारंवार उच्च आढळतात व मोठ्या शहरांतील विभक्त कुटुंबसंरचना, सामाजिक अलगापन व सार्वजनिक ठिकाणी असलेली असुरक्षितता यांचा वृद्धांच्या अतीव संवेदनशीलतेशी सुसंगत संबंध आहे.

समाजशास्त्रीय दृष्टीने ह्या समस्येचे मूळ अनेक स्तरांवर आहे. पहिले आणि सर्वात थेट कारण म्हणजे कुटुंबरचना आणि पिढीगत बदल–पारंपरिक संयुक्त कुटुंबापासून विभक्त आणि एकल–व्यक्ती कुटुंबाकडे गेलेली बदलती प्रवृत्ती वृद्धांना वैयक्तिक तसेच सामाजिक आधारापासून वंचित करते; ज्यामुळे अनेक वृद्ध एकटेपणाचा अनुभव घेतात, नियमित सामाजिक निरीक्षण कमी होत म्हणून शारीरिक आणि आर्थिक शोषणाचे धोके वाढतात. दुसरे कारण, आर्थिक असुरक्षितता–अनेक ज्येष्ठ नागरिकांचे उत्पन्न मर्यादित पेन्शन, बचत वा कौटुंबिक अवलंबित्वावर अवलंबून असते; अशा आर्थिक निर्भरतेमुळे ते नातेवाइकांद्वारे होणाऱ्या दडपणाचे आणि मालमत्तेवरील दबावाचे लक्ष्य बनतात. तिसरे कारण, सामाजिक प्रतिष्ठेच्या अभावामुळे वृद्धांचे स्थान कमी झाले आहे; कामावरून निवृत्त झालेल्या व्यक्तींना कुटुंबात व समुदायात कमी महत्त्व दिले जाणे, त्यांची मते दुर्लक्षित होणे आणि निर्णय प्रक्रियेपासून त्यांना वगळणे ह्या सर्वांचा मानसिक व सामाजिक परिणाम गंभीर स्वरूपाचा असतो. चौथे कारण, तंत्रज्ञान आणि डिजिटलीकरणामुळे निर्माण झालेले नवीन प्रकारचे धोके–ऑनलाइन बँकिंग, मोबाइल पेमेंट्स, ओटीपी व कॉल स्कॅम्स यांनी वृद्धांना आर्थिक फसवणुकीसाठी अतिशय संवेदनशील केले आहे; त्यांची डिजिटल साक्षरतेची कमतरता आणि अगदी विश्वसनीय वाटणाऱ्या प्लॅटफॉर्म्सचा गैरवापर या प्रक्रियेला चालना देतो. पाचवे आणि अत्यंत निर्णायक कारण म्हणजे न्यायप्रणाली आणि अंमलबजावणीच्या प्रक्रियेत असलेली कमकुवततांङ्ख जरी चरळपींशपरपलश रपव थशश्रषरीश ेष झरीशर्पीी रपव डशपळी उळींळूशपी अलीं, २००७ सारखे कायदे अस्तित्वात असले तरी प्रत्यक्ष तक्रार नोंदविणे, पोलिसांच्या संवेदनशीलतेची कमतरता, आरोग्यामुळे पोलीस ठाण्यापर्यंत पोहोचण्याची अडचण आणि न्यायप्रक्रियेतील मंदगती या सर्वांमुळे अनेक प्रकरणे कागदोपत्री नोंदही होत नाहीत आणि जे नोंदले जातात त्यांची तपासणी व दोषसिद्धी हळूहळू होते, ज्यामुळे पीडितांना न्याय मिळण्याचा विश्वास कमी होतो. विशेषतः आर्थिक स्वरूपाचे गुन्हे ठगी, बनावट व्यवहार, फसवणूक आणि किंग–आधारित ठगी यांची वाढ ही काळजीची बाब आहे कारण ती वृद्धांच्या आर्थिक सुरक्षिततेवर थेट हल्ला करते. एनसीआरबी आणि माध्यमिक अहवालातील आकडे दाखवतात की महानगरांमधील आणि काही राज्यांमधील तज्ज्ञ प्रकारात फसवणूक आणि बनावट व्यवहार मोठ्या प्रमाणात नोंदले गेले आहेत; अनेकदा पेन्शन खाते, बँक डिटेल्स, ओटीपी किंवा विश्वासार्ह वाटणाऱ्या कॉल्सद्वारे पैसे हस्तांतरित करण्याची सवय वापरून अनेक वृद्ध मोठ्या आर्थिक नुकसानाला सामोरे गेले. या प्रकारच्या गुन्ह्यांचा परिणाम तत्कालीन वित्तीय नुकसानांव्यतिरिक्त दीर्घकालीन मानसिक ताण, सामाजिक शत्रुता व आत्मसन्मान घट असतो. काही प्रकरणांमध्ये कोणत्याही आर्थिक मदतीला पुनरागमन कठीण ठरते आणि वृद्धांचे जीवनमान लक्षणीयरीत्या खालावत. शारीरिक अत्याचार आणि घरगुती हिंसाचाराचे स्वरूपही व्यापक आहे; अहवालात ‘साधे दुखापत’ या श्रेणीतील प्रकरणांची उच्च संख्या दाखवली गेली असून, घरातील कलह, पैशांसाठीचे वाद, वारसाहक्काचे तंटे किंवा जीवनसाथी/कुटुंबातील सदस्यांद्वारे होत असलेले दुर्व्यवहार ही कारणे अनेकदा समोर येतात. विशेषतः जिथे वृद्धांची आरोग्यदृष्टीने निर्भरता जास्त असते आणि सामाजिक–पारंपरिक आधार कमी झालेला असतो, तिथे घरगुती हिंसा आणि परित्यागाचे प्रकार वाढतात.

येथे राज्यानिहाय फरकांचे निरीक्षण करणे आवश्यक आहे कारण ती समाजशास्त्रीय आणि प्रशासकीय निकष प्रतिबिंबित करतात. मध्य प्रदेशमध्ये २०२३ मध्ये नोंदवलेली ५,७३८ प्रकरणे आणि महाराष्ट्रातल्या ५,११५ प्रकरणांमधून दिसते की मध्य प्रदेश आणि महाराष्ट्र या प्रदेशांमध्ये वृद्धांच्या सुरक्षेशी संबंधित समस्यांचे प्रमाण जास्त आहे. यामागील कारणांमध्ये स्थानिक कुटुंबीय संदर्भ, आर्थिक ताणतणाव, जिल्हास्तरीय रोजगार अवस्था, शहरीकरण आणि स्थानिक पोलीस व्यवस्थेची कार्यक्षमता ह्यांचा समावेश असू शकतो. तसेच छत्तीसगडसारख्या काही राज्यांत वृद्ध हत्येचे दर राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा जास्त असल्याचे नोंदले गेले आहे, ज्यामुळे गंभीर गुन्ह्यांचा स्थानिक पॅटर्न समजून घेणे आवश्यक ठरते. महानगरांमध्ये दिल्ली, मुंबई आणि बंगळूरु यांसारख्या शहरांमध्ये वृद्धांविरुद्धच्या प्रकरणांमध्ये उत्पन्न होत असलेले बदल आणि काही शहरांमध्ये झालेली वाढ हे सूचित करतात की शहरीकृत जीवनशैलीचा वृद्धांच्या सामाजिक सुरक्षा व सहभागावर प्रतिकूल परिणाम होत आहे.

या परिस्थितीत सामाजिक आणि प्रशासकीय उपाय यांची गरज तातडीची आहे आणि ते उपाय बहुआयामी असावे लागतील. कायदा आणि न्यायप्रणालीच्या पातळीवर ए नोंदणीचे नियम सुलभ करणे (उदा. घरबसल्या ऋखठ नोंदणी, मोबाइल पोलीस सेवा), वरिष्ठ नागरिकांसाठी विशेष हेल्पडेस्कची स्थापना, पोलीस प्रशिक्षणामध्ये वयोवृद्ध संवेदनशीलता समाविष्ट करणे आणि त्वरित वैद्यकीय व मानसिक सहाय्य उपलब्ध करून देणे हे प्राथमिक पावले असावीत. स्थानिक पातळीवर ‘वयोवृद्ध सुरक्षा समित्या’ वा ‘वृद्ध सुरक्षा युनिट्स’ची स्थापना करणे जिथे समाजकार्य, पोलीस, आरोग्य व कायद्यातील प्रतिनिधी एकत्र येऊन स्थानिक समस्यांचा वेळीच शोध घेतील आणि तातडीची मदत पुरवतील अशी यंत्रणा प्रभावी ठरू शकते. आर्थिक सुरक्षेसाठी पेन्शन योजनांचे पारदर्शक व वेगवान वितरण, वयोवृद्धांना लक्षित आरोग्य विमा व आर्थिक साक्षरता कार्यक्रम, तसेच बँक आणि नान–बँक आर्थिक संस्थांकडून वृद्धांसाठी व्यवहार पुष्टीकरणाची विशेष पद्धत लागू करणे हे देखील आवश्यक आहे. या पद्धतींमुळे सायबर–ठगी व ऑनलाइन फसवणुकीवरही परिणाम होऊ शकेल.

समाजशास्त्रीय बदल घडविणे म्हणजे दीर्घकालीन काम यासाठी माध्यमे, शाळा–शिक्षण संस्था आणि समुदाय–नियोजकांची भूमिका निर्णायक आहे. माध्यमांनी वृद्धांचे सकारात्मक योगदान आणि त्यांचे अनुभव प्रदर्शित करून समाजातील वृद्धांविषयीचे नकारात्मक पूर्वग्रह तोडण्याचे काम केले पाहिजे; शाळांमध्ये ‘वृद्ध सन्मान’ किंवा अनुभव–विनिमय कार्यक्रम राबवून तरुण पिढीमध्ये वृद्धांविषयी आदर आणि जबाबदारीची भावना रुजवावी लागेल; तसेच स्थानिक समाजस्तरावर स्वयंसेवी उपक्रम, स्थानिक क्लब व सांस्कृतिक संस्थांद्वारे वृद्धांना सक्रियपणे सहभागी करून घेण्याचे कार्यक्रम राबविले तर वृद्धाचा सामाजिक सहभाग आणि आत्मसन्मान वाढेल, ज्यामुळे शोषणासाठी सामाजिक जागा कमी होतील. याशिवाय सामाजिक निर्बंध, कुटुंबीय दायित्वांची पुनर्बांधणी आणि आर्थिक सहभाग वृद्धांना अधिक सक्षम करतील. महत्त्वाचे म्हणजे एनसीआरबीकडून प्रकाशित झालेली आकडेवारी ही केवळ दिशादर्शक आहे पण वास्तविकतेतील अनेक प्रकरणे नोंद न झाल्यामुळे ती पूर्ण चित्र दर्शवत नाहीत. अनेक वृद्ध सामाजिक लज्जा, कुटुंबीय दबाव किंवा आरोग्य कारणास्तव तक्रार नोंदवण्यापासून दूर राहतात; म्हणून स्थानिक स्तरावर सर्वेक्षण, नागरिक मूहांकडून गोळा केलेला अनुभव आणि स्वयंसेवी संस्थांचा डेटा धोरणनिर्मितीत समाविष्ट करणे आवश्यक आहे, ज्यायोगे संख्यात्मक डेटाच्या पलीकडे असलेल्या सामाजिक वास्तवाचा अभ्यास करता येईल. तसेच दोषारोप सिद्धी आणि शिक्षा प्रक्रियेत वेग आणणे हे देखील गरजेचे आहे कारण आरोपींना योग्य वेळी शिक्षा न मिळाल्यास पुनरावृत्तीची शक्यता वाढते आणि पीडितांचा न्यायप्रणालीवरील विश्वास ढासळतो. शेवटी, निष्कर्ष म्हणून असे म्हणता येईल की एनसीआरबीच्या ताज्या आकडेवारीने जे द्योतक दर्शविले आहेत. राज्यनिहाय फरक, महानगरांमधील धोके, आर्थिक व डिजिटल फसवणुकीची वाढ आणि घरगुती हिंसाचाराचे विषारी स्वरूप हे केवळ तात्पुरते सामाजिक प्रश्न नाहीत, तर व्यापक धोरणात्मक, प्रशासकीय आणि सांस्कृतिक हस्तक्षेपांची गरज ओळखून तीव्रपणे हाताळली पाहिजे. जर शासन, स्थानिक संस्था, बँका, शैक्षणिक संस्था आणि माध्यमे यांनी समन्वित प्रयत्न केले, तर वृद्धांना केवळ कायदा आणि पोलीस संरक्षण नसून, आर्थिक सुरक्षितता, डिजिटल साक्षरता, मानसिक आरोग्य समर्थन आणि सामाजिक प्रतिष्ठा ह्या सर्व बाजूंनी बळकटी मिळू शकते. यामुळे वृद्धांचा सन्मान आणि सुरक्षितता सुनिश्चित होईल आणि समाजाचे नैतिक व सामाजिक आरोग्य सुधारले जाईल. एनसीआरबीच्या अहवालाने वाजवलेली या संदर्भातील धोक्याची घंटा जर आपण ऐकली आणि धाडसाने काम केले तरच आमचे ज्येष्ठ नागरिक सुरक्षित, सन्मानित आणि सहभागी जीवन जगण्यासाठी स्वायत्त होतील; अन्यथा या आकडेवारीमागील गंभीर संकेत दीर्घकाळासाठी समाजाला मोलाचे नुकसान करू शकतात.

मायगाव येथील ६० पूरग्रस्त कुटुंबांना मॅजिक वीरा ग्रुपकडून पूरग्रस्तांना मदत साहित्य वितरित

छत्रपती संभाजीनगर
(अट्टल मत प्रतिनिधी)

छत्रपती संभाजीनगर अतिवृष्टीमुळे मराठवाड्यात मोठे नुकसान झाले आहे. या पार्श्वभूमीवर पैठणच्या मायगाव येथील अनेक कुटुंबांचे नुकसान झाले. या संकटग्रस्त कुटुंबांच्या मदतीसाठी मॅजिक वीरा ग्रुप पुढे सरसावला असून, त्यांनी पूरग्रस्त ६० कुटुंबांना भांडी व घरगुती साहित्याचे वाटप केले. सचिव रीता पूरवार यांनी गावकऱ्यांच्या गरजांविषयी माहिती घेतली. मदत साहित्यात भांड्यांचे किट, बेडशीट, टॉवेल आदी वस्तूंचा समावेश आहे. वाटप शनिवारी करण्यात आले. सरपंच किशोर दसपुते यांनी आभार मानले. यात रीता पूरवार, स्नेहा बेलांगी, लता सिकची, सुनीता सेठिया, लुबना, रुपाली चौरडिया, दर्श फुलपगर यांच्यासह सर्व सदस्यांचे सहकार्य लाभले.

प्लॉटवर अतिक्रमण करण्याचा प्रयत्न करणाऱ्यावर गुन्हा दाखल करा

पंडित शेजवळ यांची पोलिस आयुक्तांकडे मागणी

छत्रपती संभाजीनगर
(अट्टल मत प्रतिनिधी)

बनावट कागदपत्रांच्या सहाय्याने तसेच राजकीय दबाव आणून गारखेडा परिसरातील विश्रांतीनगर बेथील प्लॉटवर अतिक्रमण करण्याचा प्रयत्न करणाऱ्यावर गुन्हा दाखल करुन पोलिस संरक्षण देण्यात बावे अशी मागणी प्लॉटचे मालक पंडित सयाजीराव शेजवळ, रा. कैसर कॉलनी, जिन्सी यांनी पोलिस आयुक्त प्रवीण पवार यांच्याकडे निवेदनाद्वारे सोमवार, २९ सप्टेंबर रोजी केली आहे.

पंडित शेजवळ यांनी गारखेडा परिसरातील विश्रांतीनगर येथे बाळासाहेब योगीराज सानप यांच्याकडून सव्र्हे नंबर २७ मध्ये असणारा २५६० चौरस फुटाचा प्लॉट क्रमांक ४. हा २१ ऑक्टोबर २००८ रोजी नोंदणीकृत खरेदीखताद्वारे खरेदी केला आहे. शेजवळ यांनी प्लॉटवर जागेच्या मालकी हक्काची पाटी लावून त्याशेजारी निळा

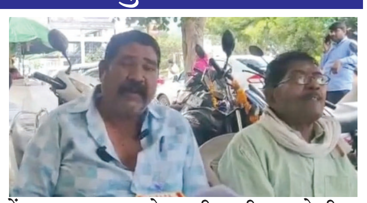

झेंडा लावला आहे. प्रदीप श्रीधर जोशी व रजनी प्रदीप जोशी यांनी प्लॉटचे बनावट खरेदीखत तयार करुन प्लॉटवर अतिक्रमण करण्याचा प्रयत्न केला होता.

यावेळी पंडित शेजवळ यांनी न्यायालयात धाव घेतली असता न्यायालयाने पंडित शेजवळ यांच्या बाजूने निकाल दिला आहे. दरम्यान, प्रदीप जोशी, अंकूश जाधव, रवी गायकवाड व सोबतच्या आठ ते दहा जणांनी पंडित शेजवळ व त्यांच्या वकीलांना प्लॉटवरील निळा झेंडा आणि नावाची पाटी काढून घ्या नसता खोट्या गुन्ह्यात तुम्हाला जेलमध्ये टाकू अशी धमकी दिली. असल्याचे पोलिस आयुक्तांना दिलेल्या तक्रार अर्जात नमूद केले आहे.

ॲडव्हान्टेज महा.एक्स्पो-२०२६ च्या पूर्वतयारीचा जिल्हाधिकाऱ्यांनी घेतला आढावा

छत्रपती संभाजीनगर
(अट्टल मत प्रतिनिधी)

ॲडव्हान्टेज महा.एक्स्पो-२०२६ या दि.८ ते ११ जानेवारी २०२६ रोजी होणाऱ्या नियोजित उद्योग प्रदर्शनाच्या पूर्वतयारीचा जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांनी आज आढावा घेतला.

आढावा बैठकीस जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी, पोलीस अधीक्षक डॉ. विनयकुमार राठोड, मनपा चे अपर आयुक्त रणजीत पाटील, उपजिल्हाधिकारी संगिता राठोड, उद्योग सहसंचालक स्वप्निल राठोड,ऑरिक सिटीचे शैलेश धाबेकर, अरुण दुबे, कार्यकारी अभियंता आर.डी. गिरी, प्रदर्शनाचे समन्वयक अनिल पाटील तसेच मसिआ व अन्य संस्थांचे पदाधिकारी आदी उपस्थित होते. येथील मसिआ व अन्य औद्योगिक संघटना, संस्थांच्या वतीने तसेच महाराष्ट्र शासन, सुक्ष्म, लघु एवं मध्यम उद्योग, ऑरिक सिटी, तसेच महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांच्य सहयोगातून ॲडव्हान्टेज महाराष्ट्र एक्स्पो-२०२६ या औद्योगिक प्रदर्शनाचे आयोजन ऑरिक सिटी येथे दि.८ ते ११

जानेवारी २०२६ या कालावधीत केले जाणार आहे.

या औद्योगिक प्रदर्शनात देशातील तसेच विदेशातील अनेक उद्योजक आपल्या उत्पादनांचे प्रदर्शन लावणार आहेत. तसेच येथे सामंजस्य करार, चर्चासत्रे आदी होणार आहेत. बैठकीत माहिती देण्यात आली की, हे प्रदर्शन ऑरिक सिटीच्या आवारात २७.५ एकर क्षेत्रात भव्य आयोजीत होणार आहे. त्यात १५०० स्टॉल्स लावण्यात येणार आहेत. त्यात देशविदेशातील उद्योजक येणार आहेत. तसेच छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्याची विशेष ओळख दर्शविणारे , येथील संस्कृती, कला यांचे दर्शन घडविणारे स्टॉल्स लावले जाणार आहेत. जेणेकरुन येणाऱ्या बाहेरच्या उद्योग प्रतिनिधींना त्याची ओळख होईल. त्याच प्रमाणे येथे उत्पादन, ऑटोमोबाईल, कृषी, टेक्सटाईल, फुड, इलेक्ट्रिक, इलेक्ट्रॉनिक, पर्यटन, आतिथ्य उद्योग अशा विविध उद्योग क्षेत्रातील प्रदर्शने लावली जाणार आहेत.

१आयोजनाच्या ठिकाणी येण्या जाण्याचे मार्ग, वैद्यकीय सुविधा, रुग्ण वाहिका, अग्निशमन वाहने, इंटरनेट सुविधा, नियंत्रण कक्ष , हेल्पलाईन सुविधा इ. बाबत प्रशासनाच्या सहयोगाने उपलब्धता करण्यात येणार आहे. त्यासाठी जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांनी सर्व संबंधित विभागांना निर्देशित केले.

यंदाच्या दिवाळीत स्वदेशी वस्तूंची मागणी वाढली

मुंबई : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी स्वदेशी वस्तू खरेदी करण्याचे केलेले आवाहन प्रभावी ठरत आहे. करवा चौथ, दिवाळी आणि धनत्रयोदशी यांसारख्या सणांच्या हंगामात ग्राहक दुकानदारांकडून भारतीय उत्पादकांनी तयार केलेल्या वस्तूंची मागणी करत आहेत. विशेषतः खाद्यपदार्थ आणि कपड्यांच्या वस्तूंमध्ये ही मागणी अधिक आहे. सजावटीच्या वस्तूंच्या खरेदीतही भारतीय उत्पादनांची मागणी कायम आहे. सजावटीच्या वस्तू, माळा, दिवे आणि इलेक्ट्रॉनिक सजावटीच्या वस्तूंमध्ये चिनी उत्पादनांचे प्रमाण कमी झाले आहे, तरीदेखील त्यांची मागणी अजूनही आहे. गणेश-लक्ष्मीच्या मूर्तींच्या बाबतीत भारतीय आणि चिनी उत्पादकांच्या वस्तूंमध्ये जवळपास समान खप आहे. स्वदेशी वस्तूंच्या मागणीत झालेल्या वाढीमुळे उत्पादक, व्यापारी आणि कामगारांमध्ये उत्साहाचे वातावरण आहे. कपड्यांच्या बाबतीत महिला उत्पादन क्षेत्रात भारतीय उत्पादकांनी बनवलेल्या वस्तूंची मागणी सर्वाधिक आहे. साड्या, सलवार-सूट आणि लहंगा यांसारख्या वस्तूंमध्ये भारतीय कंपन्यांनी बनवलेल्या उत्पादनांना महिलांचा चांगला प्रतिसाद मिळत आहे. पुरुषांच्या कुर्ता-पायजम्यांच्या बाबतीतही भारतीय उत्पादनांना मोठी मागणी आहे. मात्र, डेनिम आणि ब्रँडेड कपड्यांच्या क्षेत्रात अजूनही परदेशी उत्पादने सर्वाधिक मागणीमध्ये आहेत. दिवाळीला आता फक्त एक आठवडा उरलेला आहे. घाऊक बाजारात सजावटीचे दिवे, मेणबत्त्या, माळा

आणि सजावटीच्या फुलांची मागणी झपाट्याने वाढत आहे. सदर बाजारातील दुकानदारांच्या मते, या वस्तूंमध्ये स्थानिक उत्पादनांना चांगली मागणी आहे. किरकोळ दुकानदारांकडूनही स्थानिक वस्तूंची मागणी होत आहे. विशेषतः सजावटीचे मातीचे दिवे, माळा, सजावटीची फुले या बाबतीत स्थानिक लोकांनी बनवलेल्या वस्तूंना जास्त मागणी आहे. या वस्तूंना चांगले दरही मिळत आहेत. इलेक्ट्रॉनिक दिवे, माळा आणि इतर इलेक्ट्रॉनिक सजावटीच्या वस्तूंमध्ये भारतीय उत्पादनांची संख्या कमी आहे. जे भारतीय उत्पादक या वस्तू बनवत आहेत, तेही प्रामुख्याने चीनमधून आलेल्या वस्तूंची असेंबलिंग करत आहेत. कदाचित याच कारणामुळे या क्षेत्रातील वस्तूंमध्ये चिनी उत्पादनांची मागणी कायम आहे. चीनमधून येणाऱ्या लांब माळांना सर्वाधिक मागणी आहे. मात्र जास्त काळ किंवा संपूर्ण सणभर टिकणाऱ्या लाइट्स किंवा माळांमध्ये भारतीय उत्पादकांनी तयार केलेल्या माळांची मागणी सर्वाधिक आहे.

हर्षवर्धन भागवत कराड यांच्या वाढदिवस विविध सामाजिक उपक्रमांनी साजरा

छत्रपती संभाजीनगर
(अट्टल मत प्रतिनिधी)

येथील भारतीय जनता पार्टीचे शहर जिल्हा सरचिटणीस हर्षवर्धन भागवत कराड भाजपा छत्रपती संभाजीनगर यांच्या वाढदिवसानिमित्त साई मंदिर नागेश्वरवाडी, महाडा कॉलनी बाबा पेट्रोल पंपाजवळ तसेच भीम संदेश चौक समता नगर येथे

भव्य नेत्र तपासणी शिबिर दिनांक ९ ऑक्टोंबर रोजी आयोजित करण्यात आले होते. तपासणीनंतर काही नागरिकांना चष्म्याचे वाटपही करण्यात येणार आहे. काही नागरिकांची आर्थिक स्थिती बरोबर नसल्यास त्यांना इतरही वैद्यकीय मदत हर्षवर्धन भागवत कराड मित्र मंडळातर्फे करण्यात येईल. हर्षवर्धन भागवत कराड यांच्या वाढदिवसानिमित्त आरोग्य शिबिर, रक्तदान शिबिर, चारा वाटप , रुग्णांना फळे वाटप अन्नदान तसेच विविध सामाजिक उपक्रम राबविण्यात आले. यावेळी मंडळ अध्यक्ष महेश मल्लेकर, धनश्री रोंदे, अमृताताई पालोदकर, वंदना शहा, धनश्री रोंदे, विनायक भवर, विकास सूर्यवंशी, दर्शन वाघ, अजय दुबिले, संदीप साळवे, यशराज सावदे, एम बी सोनवणे, स्वराज दहिवाळ, श्रीकांत ठाकरे, संतोष लोखंडे , गोपाल तोरड आदी पदाधिकाऱ्यांची कार्यकर्त्यांची व समर्थकांची उपस्थिती होती.

भारतीय जनता पार्टी छत्रपती संभाजीनगर शहर जिल्हा सरचिटणीस श्री.हर्षवर्धन कराड यांच्या वाढदिवसानिमित्त क्रांती चौक संपर्क कार्यालय येथे वाढदिवस साजरा करण्यात आला. या प्रसंगी कार्यकर्ते, पदाधिकारी व शुभेच्छुकांनी उपस्थित राहून त्यांना मनःपूर्वक शुभेच्छा व आशीर्वाद दिले.

गुरुदेव समंतभद्र विद्या मंदिरमध्ये सामान्य ज्ञान स्पर्धेचे बक्षीस वितरण संपन्न

खुलताबाद (अट्टल मत प्रतिनिधी)

वेरूळ येथील गुरुदेव समंतभद्र विद्या मंदिरामध्ये प्रशालेचे क्रीडा शिक्षक आशिष देवकुमार कान्हेड यांच्या मातोश्री जया देवकुमार कान्हेड यांच्या स्मरणार्थ गत पंधरा वर्षा पासून सामान्य ज्ञान स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येते. विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षेचे ज्ञान व्हावे या अपेक्षेने संपूर्ण शालेय स्तरावर स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येते. यासाठी प्रशालेतून सर्व शिक्षकांचा प्रायोजक म्हणून सहभाग असतो आज या स्पर्धेचा बक्षीस वितरण समारंभ अत्यंत उत्साहात पार पडले.

यावेळी आयोजित कार्यक्रमात अध्यक्ष स्थानी प्रशालेचे माजी मुख्याध्यापक निर्मल कुमार ठोले हे अध्यक्षस्थानी होते.तर प्रमुख अतिथी म्हणून चैतन्य कुमार वायकोस, चंदना वायकोस, सचिन चतुर,रमेश चतुर सुनंदा चर्तु, सुभाष चतुर, आशिष कान्हेड, तसेच संगीता गवळी प्रशालेचे मुख्याध्यापक गुलाबचंद बोराळकर पर्यवेक्षक सुकमार नवले यांची उपस्थिती होती.

यावेळी दैनंदिन परिपाठ अंतर्गत विद्यार्थ्यांचावाढदिवससाजराकरण्यातआला. सामान्य ज्ञान स्पर्धेमध्ये माध्यमिक विभागातून व प्राथमिक विभागातून गुणानुक्रमे प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना स्मरण चिन्ह व रोख राशी देऊन गौरव करण्यात आला. यावेळी प्राथमिक गटातून तेजल योगेश गुशिंगे, स्वरा युवराज काळे, शिवम सदाशिव साबळे, तर माध्यमिक गटातून प्रांजल परमेश्वर पगारे, पवन धारासिंग राठोड, रोहन रमेश धरणे या विद्यार्थ्यांनी अनुक्रमे प्रथम द्वितीय तृतीय क्रमांक प्राप्त केला तसेच प्रत्येक वर्गातून सामान्य ज्ञान स्पर्धेच्या प्रश्नांची उत्कृष्ट वही लेखन करणाऱ्या १५८ विद्यार्थ्यांना गौरवांवित करण्यात आले.

या यावेळी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक गुलाबचंद बोराळकर यांनी केले तर उपस्थित मान्यवरांना मध्ये विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन म्हणून रोख स्वरूपात पारितोषिकांची घोषणा केली. या स्पर्धेसाठी सहप्रायोजक म्हणून निमर्ळ ठोले गुलाबचंद बोराळकर सुकुमार नवले शोभा देशमाने सुहास निश्चित घोटकर महेंद्र वाकळे, दीपक जैन, सचिन अन्नदाते, कैलास गोरे, सिद्धी दगडे, सुरज मेहेत्रे, प्रतिभा गंगवाल, प्रदीप माद्रप, प्रतीक्षा दगडफोडे, संतोष जैन यांनी सहप्रयोजकत्व स्वीकारले होते कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन महेंद्र वाकळे व राजकुमार नरखडे यांनी केले तर आभार प्रदर्शन जयश्री पाटणी यांनी केले.

भविष्यातील पाण्याच्या गरजेप्रमाणे योग्य नियोजन करावे - जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी

छत्रपती संभाजीनगर (अट्टल मत प्रतिनिधी)

गेल्या वर्षीच्या तुलनेमध्ये या वर्षी मोठ्या प्रमाणात पाणीसाठा जिल्ह्यामध्ये मध्यम आणि लघु प्रकल्पामध्ये उपलब्ध आहे. भविष्यातील पाण्याची गरज पाहता काही तालुक्यांसाठी पाणी आरक्षित करण्याचे नियोजन जलसंपदा आणि पाणीपुरवठा विभागाने समन्वयने करावे ,असे निर्देश जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांनी दिले. जिल्हाधिकारी कार्यालयात जिल्हा अकस्मिक पाणी आरक्षण बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. या बैठकीस जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. अंकित, जलसंपदा विभागाचे अधीक्षक अभियंता श्री सब्बीनवार, अपर जिल्हाधिकारी संभाजी अडकुने,निवासी उपजिल्हाधिकारी जनार्दन विधाते ,महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचे अभियंता विजय कोळी, जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी प्रकाश देशमुख,यांच्यासह जिल्हा परिषद महानगरपालिका यांच्या पाणीपुरवठा विभागाचे संबंधित अधिकारी या बैठकीस उपस्थित होते.

छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील पाटबंधारे, जलाशयातील आकस्मिक, आणि पिण्याच्या पाण्याच्या गरजेची निश्चिती करण्या साठी बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. गेल्या वर्षीच्या तुलनेमध्ये आजपर्यंत जिल्ह्यातील मध्यम आणि लघु प्रकल्पातील पाणीसाठा एकूण ९४% आहे. गत वर्षी हा पाणीसाठा २८% होता .भविष्यात गंगापूर आणि वैजापूर तालुक्यातील उन्हाळ्यामध्ये पाण्याची आवश्यकता भासू शकते या अनुषंगाने जलसंधारण आणि पाणीपुरवठा विभागाने १२२ गावांसाठी ३०.५७५ दशलक्ष घनमीटर पाणीसाठा आरक्षित करण्याचे नियोजन केलेले आहे. हे आरक्षित पाणी नांदूर मधमेश्वर पाणी प्रकल्पातून करण्यात आले आहे. तसेच छत्रपती संभाजीनगर करिता एकुण ३५.०४ दशलक्ष घनमीटर पाणीसाठा आरक्षित करण्याचे नियोजन केलेले आहे.जिल्ह्यात लहान आणि मोठ्या प्रकल्पाचे मिळून एकत्रित पाणीसाठा हा जिल्ह्याच्या गरजेनुसार आरक्षित केला जातो .यामध्ये पिण्याच्या पाण्याला प्राधान्य देऊन इतर पाणी हे सिंचनासाठी वापरले जाते.

मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीसाठी बाजार समितीचे मा. सभापती राधाकिसन पठाडे यांचे वतीने १० लाख रुपयांचा निधी अदा

दिनेश परदेशी (अट्टल मत प्रतिनिधी)

मुख्यमंत्री ना.श्री. देवेंद्रजी फडणवीस साहेब यांना दिनांक १० ऑक्टोबर २०२५ रोजी मागील काही दिवसामध्ये महाराष्ट्रामध्ये शेतकऱ्यांचे अतिवृष्टीमुळे नुकसान झाल्याने उच्चतम कृषि उत्पन्नब बाजार समिती, छत्रपती संभाजीनगरच्या वतीने रु. १० लाख रुपयांचा निधी मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीसाठी बाजार समितीचे मा. सभापती श्री. राधाकिसन देवराव पठाडे यांचे वतीने अदा करण्यात आला.

महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री मा.श्री. देवेंद्र फडणवीस यांनी शेतकऱ्यांना रु.३१ हजार ६२८ कोटी रुपयांची भरीव मदत जाहीर केल्याने त्यांना बाजार समितीचे वतीने बैलगाडी भेट देण्यात आली.

"वाढदिवसानिमित्त माझे मार्गदर्शक राजस्थान राज्यपाल मा.श्री. हरीभाऊजी बागडे नाना यांची भेट घेऊन आशिर्वाद घेतले.नानांनी दिलेल्या शुभेच्छा जनसेवेसाठी बळ आणि ऊर्जा देणाऱ्या असून लाखमोलाच्या आहेत. जनसेवेच्या मार्गावर वाटचाल करताना आपल्या शुभेच्छा आणि मार्गदर्शन निरंतर लाभो. मनःपूर्वक धन्यवाद नाना !

– सभापती राधाकिसन पठाडे

वाढदिवसाचा खर्च टाळून शेतकऱ्यांना मदत

अतिवृष्टी झाल्यामुळे बाजार समितीचे मा. सभापती श्री. राधाकिसन देवराव पठाडे यांना वाढदिवसाचे संपूर्ण कार्यक्रम रद्द करुन वाढदिवसासाठी होणारा खर्च टाळून १ लाख ९ हजार, ९१ रूपयांचा चेक दुष्काळग्रस्तांसाठी निधीत जमा केला.

५१ शेतकऱ्यांचा सत्कार

मा. सभापती यांचे वाढदिवसा निमित्त लाडसावंगी येथे श्री. सुदाम पवार, मा. सरपंच यांनी मा.सभापती यांनी सत्कार न स्विकारल्याने कपाशीचे जास्त उत्पादन घेणाऱ्या ५१ शेतकऱ्यांचा सत्कार करण्यात आला. या प्रसंगी बाजार समिती मा. संचालक श्री. गणेश पाटील दहिहंडे, श्री. रामबाबा शेळके, श्री. दत्ताभाऊ दकिर्ड, श्री. मनोजभाऊ गायके, श्री. प्रदीप दहिहंडे, श्री.बाळासाहेब पडुळ, श्री. रवि पडुळ, सरपंच श्री. रमेश शिंदे, मा. उपसभापती श्री. आर्जुन शेळके अदी शेतकरी कार्यकर्ते उपस्थित होते.

सत्येश्वर महादेव मंदिर परिसरातील ड्रेनेजलाईन कामाचे अनुराधाताई यांच्या हस्ते भूमिपूजन संपन्न

छत्रपती संभाजीनगर (अट्टल मत प्रतिनिधी)

राजस्थानचे महामहिम राज्यपाल मा.श्री.हरिभाऊ बागडे नाना यांच्या विशेष प्रयत्नातून मंजूर मौजे जटवाडा येथे सामाजिक सभागृह बांधकाम (१५ लक्ष) व सत्येश्वर महादेव मंदिर परिसरातील ड्रेनेज लाईन (२० लक्ष) कामाचा भूमिपूजन सोहळा आमदार अनुराधाताई अतुल चव्हाण यांच्या हस्ते पार पडला. यामुळे परिसरातील नागरिकांना सामाजिक कार्यासाठी हक्काची जागा तसेच परिसरात स्वच्छता राखण्यास मदत होणार असल्याचे आमदार अनुराधाताई यांनी सांगितले. याप्रसंगी श्री.दामू आण्णा नवपुते, श्री.रामू काका शेळके, श्री.श्रीराम बाबा शेळके, श्री.शिवाजी वाहक पिंपळसकर, श्री.सुदाम ठोंबरे, श्री.सजन बागल, सरपंच श्री.कचरू दरोडे, श्री.मन्सूर पटेल, श्री.माधव बागडे, श्री.काकासाहेब पठाडे, श्री.धनंजय वैष्णव, ग्रामसेवक श्री.श्रीकांत पाटील व नागरिक उपस्थित होते.

आत्महत्याग्रस्त आणि अतिवृष्टीबाधित शेतकरी कुटुंबांना शासकीय योजनेचा लाभ प्राधान्याने द्या - ॲड. निलेश हेलोंडे पाटील

छत्रपती संभाजीनगर (अट्टल मत प्रतिनिधी)

मराठवाड्यात झालेल्या अतिवृष्टी बाधित शेतकऱ्याच्या पशूधनास चारा उपलब्ध व्हावा यासाठी पशुसंवर्धन,कृषी विभागआणि रोहयो यांच्या संयुक्त विद्यमाने उपाययोजना करून चारा उपलब्ध करून द्यावा, तसेच आत्म हत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील सदस्यांना जिल्हा अग्रणी बँकेच्या ग्रामीण प्रशिक्षण केंद्रअंतर्गत प्रशिक्षण उपलब्ध करून द्यावे असे निर्देश वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबन मिशनचे अध्यक्ष ॲड. निलेश हेलोंडे पाटील यांनी आज बैठकीत दिले. जिल्हाधिकारी कार्यालयातील वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबन मिशनच्या कार्यालयात आढावा बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते.

या बैठकीस रोहयोच्या उपजिल्हाधिकारी सुचिता शिंदे , जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी प्रकाश देशमुख, जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी नानासाहेब कदम, जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्थेचे उपनिबंधक समृद्ध जाधव, शिक्षण उपसंचालक प्रकाश मुकुंद, सामाजिक वनीकरण विभागाचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

मराठवाड्यातील अतिवृष्टीच्या पार्श्वभूमीवर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना मदत व्हावी, त्यांच्या आर्थिक उत्पन्नात वाढ करण्याबरोबरच शिक्षण आणि प्रशिक्षण याच्या माध्यमातून रोजगार, उपलब्ध करुन आर्थिक सक्षमीकरण करण्याचा प्रयत्न वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबन मिशन अंतर्गत करण्यात येतो. यासाठी कृषी विभाग, पशुसंवर्धन, सहकार त्याचप्रमाणे रोजगार हमी योजना यांच्या अंतर्गत असणाऱ्या विविध योजनांचा लाभ शेतकऱ्यांच्या पशुधनासाठी चारा उपलब्धता, आत्महत्याग्रस्त कुटुंबियांच्या पाल्यांना प्रशिक्षणातून रोजगार तसेच कर्जमाफी संदर्भात असलेल्या शासन निर्णयाप्रमाणे लाभ देण्याचे सूचना ॲड. हेलोंडे पाटील यांनी बैठकीत संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांना दिले.

अकरावी ते पदवी पर्यंतच्या शिक्षण देणाऱ्या महाविद्यालयामध्ये स्नेहसंमेलनासाठी विद्यार्थ्यांकडून फीस किंवा शुल्क आकारले जाऊ नये याबाबत शिक्षण विभागाने योग्य ते निर्देश संबंधित शाळा, महाविद्यालय देण्याचे सुचित करण्यात आले. जिल्हा अग्रणी बँकेच्या माध्यमातून ग्रामीण प्रशिक्षण संस्थेंच्या अंतर्गत विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे मोफत प्रशिक्षण, निवास व्यवस्थासह उपलब्ध असल्याने आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील पाल्यांना यामध्ये प्राधान्य देऊन प्रशिक्षणाचा लाभ द्यावा तसेच त्यांना आर्थिक सक्षमीकरणासाठीचे व्यवसायाचे प्रशिक्षण देण्याचे निर्देश देण्यात आले.

जिल्ह्यात उपनिबंधक सहकारी संस्था कार्यालयाच्या अंतर्गत ११६ एकर जमीन अवैध सावकारी पाशातून मुक्त करून मूळ शेतकऱ्यांना जमीन उपलब्ध करून दिल्याबद्दल सहकार विभागाचे ॲड. हेलोंडे पाटील यांनी अभिनंदन केले.

शेतकऱ्यांच्या पशुधनासाठी चारा उपलब्ध व्हावा यासाठी प्रत्येक ग्राम पंचायतीच्या पुढाकारातून चारा लागवड करून शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून द्यावे. यामध्ये भूमिहीन शेतमजुरांना रोजगार उपलब्ध करून द्यावा व यासाठी विस्तार अधिकाऱ्यांमार्फत ग्रामपंचायतची निवड करून आवश्यक ठिकाणी भूमिहीन मजुरांना याबाबतचा निधी देण्याचे निर्देश यावेळी देण्यात आले.

हे साप्ताहिक मालक, मुद्रक , प्रकाशक व संपादक - श्री. रशपालसिंघ एन.अट्टल यांनी मानसी प्रिंटर्स, प्लॉट नं. ४५, सर्व्हिस इंडस्ट्री सेक्टर सिडको, औरंगाबाद ४३१००५ (महा.) येथे छापून कार्यालय : शॉप नं. ३, केशरदिप कॉम्प्लेक्स, एन- ७ पोलीस स्टेशन जवळ, सिडको , औरंगाबाद ४३१००३, (महा.) येथे प्रसिध्द केले. या अंकातील मजकुराशी संपादक जबाबदार राहतीलच असे नाही (यासंबधी कोणताही वाद औरंगाबाद न्यायालयात राहील.) मो. ७५८८१६६४९६, ९६२३४८४४८४. email : attalmat@gmail.com. RNI.No. MAHMAR/2007/21199